

yri­tysten liiketoimin­nan ke­stä­vy­y­ttä, in­te­groi­da se osaksi yri­tysten stra­te­giaa sekä nos­taa vas­tuul­li­suus- ja ke­stä­vyys­ra­por­toi­n­ti talou­del­li­sen ra­por­toi­nin ta­solle. Li­sä­ksi di­rek­ti­i­vi pyr­kii yh­den­mu­ka­is­ta­maan ra­por­toi­n­ti­a ja pa­ran­ta­maan ver­tailu­kel­poi­suut­ta, luotet­ta­vuut­ta ja lä­pi­nä­ky­vy­y­ttä. Ra­por­toi­nin sisäl­tö­ä oh­jaa ESRS (Eu­ro­pean Sus­tain­a­bi­li­ty Re­por­ting Stan­dard) eli ke­stä­vyys­ra­por­toi­n­ti­stan­dard­i, joka mää­rit­te­lee vaati­mu­kset yri­tysten ra­por­toi­mil­le ympä­ristö-, so­sia­ali- ja hallin­to­ta­poi­hin (ESG) liit­ty­vil­le tie­doil­le.

CSRD kes­kit­tyy siis yri­tysten ra­por­toi­n­tiin ja niiden ky­kyyn tar­jota tie­toa ul­koisil­le si­dos­ryh­mil­le. Ra­por­toi­n­ti­a yhten­äis­tä­mäl­lä py­ritään an­ta­maan si­joit­ta­jil­le ja muil­le si­dos­ryh­mil­le parempaa ja yh­den­mu­kaista tie­toa yri­tysten vas­tuul­li­suu­desta ja ke­stä­vyys­destä.

CSDDD-di­rek­ti­i­villä (Cor­po­rate Sus­tain­a­bi­li­ty Due Diligence Di­rek­ti­ve) py­ritään var­mistama­an, että yri­tykset nou­dat­ta­vat huolel­li­suus­vel­voit­teita ja ot­ta­vat vas­tuun ihmisoikeuksien, työntekijöiden oikeuksien ja ympäristön suojelemisesta koko arvoketjussaan. CSDDD kes­kit­tyy yri­tysten toi­min­taan koko niiden arvoketjun osalta, mukaan lukien niiden tytäryhtiöt ja toimitusketjut. Tämä tarkoittaa, että yri­tysten on tun­nistet­ta­va, es­te­ttävä, lieven­nettävä ja kor­jattava negatiiviset vaikutukset, joita niiden omalla toiminnalla, tytäryhtiöillä tai toimitusketjuilla on näillä alueilla.

CSRD:n vaati­mu­kset liit­ty­vät laajaan ja yksi­tyiskohtaiseen vas­tuul­li­suus­ra­por­toi­n­tiin. Yri­tysten tulee ra­por­to­ida stan­dardoiduilla ta­voil­la, ja ra­por­tti tulee var­mentaa ja sen tulee olla osa hallituksen toimintakertomusta. Vastaavasti CSDDD vaati­mu­kset kes­kit­ty­vät yri­tysten vas­tuuseen toiminnastaan ja huolel­li­suus­vel­voit­teisiin koko arvoketjussa. Yri­tysten on otettava käyttöön menettelytavat ja toimintamallit, jotka auttavat tun­nistama­an, ehkäisemään ja lieventämään kielteisiä vaikutuksia ihmisoikeuksiin ja ympäristöön. Li­sä­ksi niiden on var­mistet­ta­va, että ne toimi­vat aktiivisesti ja tehokkaasti toimitusketjunjensa hallitsemiseksi ja vas­tuun kan­ta­miseksi mah­dol­lisista on­gel­mistä.

CSRD on ra­por­toi­n­ti­kes­keinen di­rek­ti­i­vi, ja sen ta­r­koit­uksena on lisätä yri­tysten toimin­nan lä­pi­nä­ky­vy­y­ttä ja yh­den­mu­kaistaa ra­por­toi­n­ti­a. Se ei sisäl­lä sanktioita yri­tyksil­le, jotka tuottavat negatiivisia vaikutuksia, vaan kes­kit­tyy tie­don saatavuuteen ja tarkkuuteen. CSDDD on puolestaan toimintakeskeinen di­rek­ti­i­vi, joka asettaa suoria vel­voit­teita yri­tyksil­le huolel­li­suus­vel­voit­teiden nou­dat­ta­miseksi. Se sisäl­tää mah­dol­liset seuraamukset ja sanktiot yri­tyksil­le, jotka eivät noudata huolel­li­suus­vel­voit­teita­an tai aiheuttavat haitallisia vaikutuksia ihmisoikeuksiin ja ympäristöön.

Ketä nämä di­rek­ti­i­vit kos­ket­ta­vat suoraan?

CSRD-di­rek­ti­i­vi astuu asteittain voimaan eri kokoisil­le yri­tyksil­le lähivuosien aikana. Se kos­kee kaik­kia suuria yri­tyksiä (pörssissä listattuja tai ei), joil­la on yli 250 työntekijää, yli 40 miljoonan euron liikevaihto tai yli 20 miljoonan euron taseen loppusumma. Li­sä­ksi se kos­kee pieniä ja kes­kisuuria yri­tyksiä, jotka ovat listattuja pörssiin. Aikataulu on seuraava:

- Suuret pörssilistatut yhtiöt: Di­rek­ti­i­vi astuu voimaan tilikaudella 2024 niille suurille pörssiyhtiöille, jotka jo ra­por­toi­vat nykyisten, vanhan di­rek­ti­i­vin (NFRD, Non-Financial Reporting Directive) mukaisten vaatimusten mukaisesti. Näiden yri­tysten on ra­por­toitava ensimmäistä kertaa uuden di­rek­ti­i­vin mukaisesti vuonna 2025.
- Muut suuret yri­tykset: Vuonna 2025 di­rek­ti­i­vi laajenee kos­kemaan kaik­kia suuria yri­tyksiä, vaikka ne eivät olisi listautuneita pörssiin. Näiden yri­tysten on ra­por­toitava ensimmäistä kertaa CSRD-vaatimusten mukaisesti vuonna 2026. Suurella yri­tyksellä ta­r­koitetaan yri­ty­stä, joka täyt­tyy vähintään kaksi seuraavista kolmesta kriteeristä:
 - Liikevaihto yli 40 miljoonaa euroa.
 - Taseen loppusumma yli 20 miljoonaa euroa.
 - Yli 250 työntekijää.
- Listatut pk-yri­tykset: Vuodesta 2026 alkaen di­rek­ti­i­vi kos­kee myös pieniä ja kes­kisuuria

pörssiyhtiöitä (pk-yrityksiä), mutta näillä yrityksillä on mahdollisuus lykätä raportointivelvoitettaan vuoteen 2028 saakka.

- Muut yritykset ja toimijat: Direktiivi voi koskea myös muita toimijoita, kuten ulkomailla toimivia yrityksiä, jotka täyttävät tietyt kriteerit. Lisäksi kaikki yritykset, jotka kuuluvat suuremman konsernin piiriin, saattavat joutua raportoimaan konsernin CSRD-vaatimusten mukaisesti.

CSDDD-direktiivi koskee aluksi vain suuria yrityksiä, joilla on vähintään 500 työntekijää ja 150 miljoonan euron liikevaihto maailmanlaajuisesti, sekä tietyillä korkeampi-riskisillä sektoreilla (kuten kaivos-, vaatetus- ja maataloussektoreilla) toimivia yrityksiä, joilla on vähintään 250 työntekijää ja 40 miljoonan euron liikevaihto. Se laajenee koskemaan myös EU ulkopuolisia yrityksiä, jotka toimivat EU markkinoilla ja täyttävät samat kriteerit.

Direktiiveillä on välillisiä vaikutuksia pk-yrityksiin. Lue tästä lisää artikkelista:

[CSRD- ja CSDDD-direktiivien vaikutukset pk-yrityksiin](#)

Tämä artikkeli on osa Seinäjoen ammattikorkeakoulun ja Vaasan Yliopiston yhteistä hanketta: Tiekartta pk-yritysten kestävästä strategisen liiketoiminnan rakentamiseksi (1.1.2023 – 31.12.2024). Hanke on Euroopan Unionin osarahoittama. Hankkeessa on eteläpohjaisten pk-yritysten kanssa rakennettu työkalua, jolla alueen yritykset voivat jatkossa suunnitella omaa vastuullisuuspolkuaan. [Lue lisää hankkeen verkkosivuilta.](#)

Heli Hietala

SeAMK

Suvi Hakala

SeAMK

Kirjoittajat työskentelevät projektipäällikköinä ja asiantuntijoina mm. pk-yritysten vastuullisuutta ja kestävästä liiketoimintaa edistävissä hankkeissa.

Lähteet

[Corporate sustainability reporting – European Commission \(europa.eu\)](#)

[Vastuullisuuden-faktopaperi-4pager.pdf \(ek.fi\)](#)

[EU:n CSRD kestävyysraportointi -direktiivi – Teknologiateollisuus – Jäsenille](#)

[Euroopan vihreän kehityksen ohjelma – Euroopan komissio \(europa.eu\)](#)

pysyvä osoite (urn): <https://urn.fi/URN:NBN:fi-fe2024092674972>